

Verksamhetsberättelse 2020

Äldrenämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Viktiga beslut och händelser	5
Ekonomi	5
Driftsammandrag	6
Investeringar	7
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	8
Uppföljning av mål och inriktning	9
Målredovisning.....	9
Uppföljning av nämndens verksamhet	13
Uppföljning av planer och program	13
Uppföljning av nämndindikatorer	14
Övriga bilagor	
• Bilaga 1 Uppföljning av lokalförsörjningsplan	
• Bilaga 2 Internkontrollrapport	
• Bilaga 3 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan	

Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag är att för personer 65 + svara för myndighetsutövning och verkställande enligt ffa stora delar av socialtjänstlagen men även andra regelverk. När det gäller hemtjänst och hemsjukvård gäller uppdraget alla åldrar.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av Äldrenämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Äldrenämndens verksamheter har från och med mars månad i stort bedrivits med syfte att minska effekterna av covid 19. Inriktningsmålet har varit; En fungerande och säker verksamhet med trygga medarbetare som kan möta våra medborgare med behov av stöd och hjälp. Under mars månad har beslut fattats att avvakta flera utvecklingsprojekt men även att ytterligare forcera andra projekt såsom tillsyn på annat sätt. Handläggningstiderna av ärenden visar att beslut erhålls inom en vecka för vårdboende och någon dag när det gäller hemtjänst för de allra flesta (median värden används istället för medel). När det gäller ansökan om boende på servicehus är handläggningstiderna längre.

Efterfrågan av äldreomsorgs påverkats av den pågående pandemin där många avstod från att såväl söka som att nyttja verksamheterna under framförallt april månad men sett över året har ansökningarna om äldreomsorg legat i paritet med föregående år. Väntan på handläggning har försvunnit under våren bland annat på grund av omorganisation och förändrat arbetssätt. Ett par hemtjänstutförare har sagts upp och därmed har antalet debiterade timmar minskat ytterligare. Under augusti har efterfrågan ökat till ”normal nivå”. Den nationella brukarundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen” genomfördes men det är svårt att dra generella slutsatser maa svarsfrekvens. Flera av nämndens indikatorer för målnuppföljning kommer påverkas och vara svåra att mäta på det sätt som var tänkt. Flera digitala tjänster har utvecklats och testats under perioden och ger bra förutsättningar för äldreomsorgen kommande år. Ett omfattande arbete med krisledning har påverkat nämndens arbete. Krisledningen har sedan kvartal 2 mätt oro, bemanning och skyddsmateriel varje vecka för att kunna stötta verksamheterna med rätt insatser. Veckoenkät har gått ut till verksamheterna varje vecka kring dessa områden men även med kompletterande frågor när behov funnits. Mer övergripande analyser har även gjorts samt uppföljning av fattade beslut som hanterats inom krisledningen för att utvärdera om besluten gav förväntade effekter. Verksamheterna har kunnat komma med synpunkter och frågor till krisledningen för att påverka stödet till verksamheterna.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 412 918	1 464 474	51 557
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	<i>-9 055</i>	<i>0</i>	<i>-9 055</i>
Investeringar, netto	0	1 000	1 000

Väsentliga avvikelser

Väsentliga avvikelser i ekonomin kommenteras under ekonomiavsnittet

Verksamhet

Nämndens målnuppfyllelse för året

	Uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	Ej uppfyllt
	Nämndmålet kan ej bedömas

Nämndmål	
Samhälle	Aktiv del i välfärdskedjan
Medborgare	Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider
	Nöjda brukare av äldreomsorg
	God kvalitet i äldreomsorgen
Verksamhet	Kontinuitet inom hemtjänst
	Goda boendemiljöer
	Hållbar verksamhetsutveckling
Ekonomi	Högt nyttjande av befintliga tjänster
	Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning
Medarbetare	Goda arbetsplatser
	Framgångsrikt chef- och ledarskap
	Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning

Väsentliga avvikelser

Avseende digitaliseringsinsatser (hållbar verksamhetsutveckling) förekommer avvikelser i förhållande till plan, då en del satsningar nedprioriterats. Samtidigt har andra insatser utanför plan genomförts med goda resultat.

Basuppdrag (volymmått)	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Antal individer med minst en utförd insats i hemtjänst (yngre än 65 år i december)	246	283
Antal individer hemsjukvård	Ca 900	
Antal individer vårdboende	IU	IU
Antal personer aktuella inom myndighet ÄOF ¹	4082	4282

Väsentliga avvikelser

Tekniska problem med att få ut statistik gör att statistik ej blir komplett.

Personal

Personal	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	420	402	-
Total sjukfrånvaro	6,4	6,7	5,2
Extern personalomsättning	9,5	6,7	8

Väsentliga avvikelser

Statistiken avser den samlade Social och omsorgsförvaltningen exklusive medarbetare som arbetar med ekonomiskt bistånd.

¹ Källa LinQ rapport 12, urval Ärendetyp ÄO serviceavtal och ÄO äldreomsorg december 2019 ,resp december 2020

Viktiga beslut och händelser

Beslut

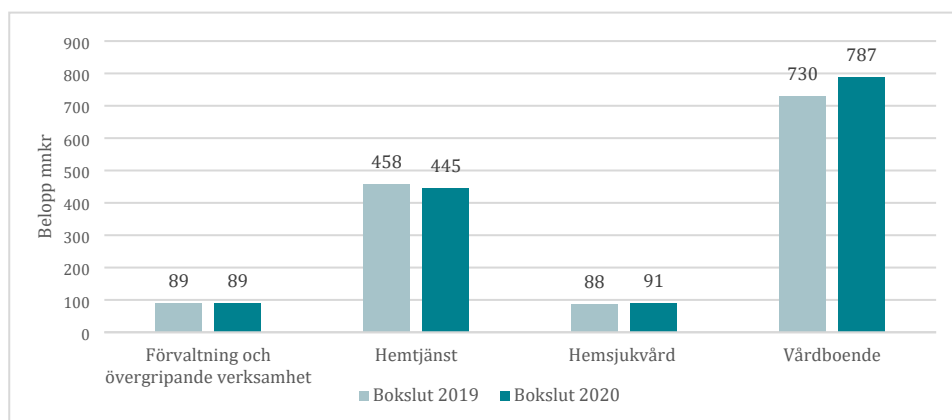
- Viktiga beslut har tagits i samband med Coronapandemin exempelvis om besöksförbud, i-pad för att minska ensamhet och isolering, tillsyn på annat sätt, cohortplatser, förstärkt basbemanning m fl.
- På juninämnden beslutade äldrenämnden att förändra Linköpings modell för att tillhandahålla hemtjänstutförare till förmån för en områdesbaserad hemtjänst med en inkluderande hälso- och sjukvård och rehabilitering.
- Äldrenämnden har fattat beslut om utökad ersättning i hemtjänsten.
- Äldrenämnden har fattat beslut om att gå in i äldrelyftet som är en statlig satsning för att öka upp antalet undersköterskor inom verksamheterna samt kompletterat det med ett Linköpingslyft.

Händelser

- Året har präglats av Coronapandemin och både förvaltningen och utförare av äldreomsorg har haft en ansträngd situation.
- Förvaltningen har genomfört en omorganisation med syfte att bättre kunna möta målgruppens behov.
- Ett intensivt arbete har under hela året pågått att stödja och anpassa insatser för en god vård och omsorg i pandemin som pågått stora delar av året. Utvecklingsområden och insatser har fått riktas om för att bibehålla en god vård och omsorg och för att förhindra smittspridning inom våra verksamheter.

Ekonomi

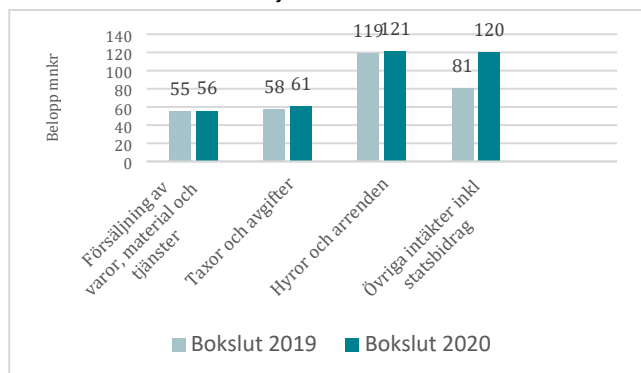
Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2020 jämfört med bokslut 2019

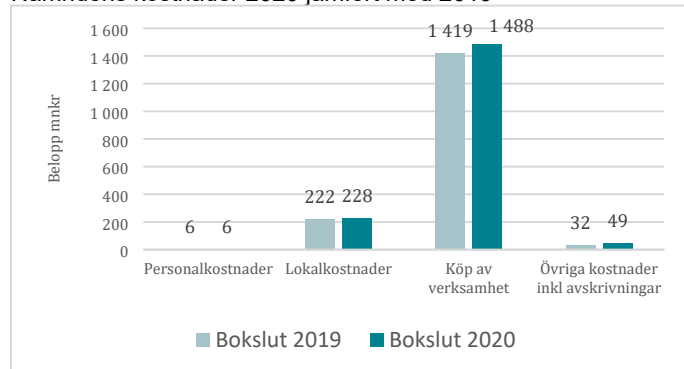
Analys och kommentar

I jämförelse med bokslutet 2019 utmärker sig hemtjänst och vårdboende. Hemtjänsten visar på lägre nettokostnad, vilket främst är en konsekvens av den rådande pandemin då flera brukare har av sagt sig hjälp från hemtjänsten för att de varit rädda för att bli smittade av hemtjänstpersonalen. Enn annan anledning som vi tidigare sett är att timmarna för hemtjänst gått ner då vi sagt upp hemtjänstutförare, detta hände även år 2020 då hemtjänstutförare sagts upp. Inom vårdboende är nettokostnaden högre med anledning av ett ökat vårdbehov som ersatts via extraersättningar, nya platser är tillskapade i form av korttidsplatser och kohort platser med anledning av utökade behov i pandemin.

Nämndens intäkter 2020 jämfört med 2019

Nämndens kostnader 2020 jämfört med 2019

Analys och kommentar

Intäkterna är högre 2020 jämfört med 2019 vilket främst beror på statsbidrag och ersättning från migrationsverket. Den största kostnadsökningen ligger inom köp av verksamhet.

Driftsammandrag

Resultat 31 december 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Förvaltningskostnader	74 557	60 413	-14 144	60 186
Övergripande verksamhet	14 850	28 054	13 204	29 135
Hemtjänst	445 418	547 475	102 057	458 352
Hemsjukvård	91 438	86 264	-5 174	88 176
Vårdbostäder	786 655	742 269	-44 386	730 107
Summa	1 412 918	1 464 475	51 557	1 365 956
<i>varav kostnader</i>	<i>1 771 230</i>	<i>1 773 077</i>	<i>101 266</i>	<i>1 678 880</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>358 312</i>	<i>308 603</i>	<i>49 709</i>	<i>312 924</i>

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i driftsammandraget ovan, enligt separat specifikation i Verksamhetsberättelsen	-9 055	0	-9 055

Analys och kommentar

I förvaltningskostnader ingår kostnaderna för Äldrenämndens andel av social- och omsorgsförvaltningen. Det har även varit högre kostnader för larm och bevakning (väktarinsatser), inköp kontorsinventarier samt övriga administrativa

tjänster. Förvaltningen har utökade kostnader för personal men arbete pågår för att minska dessa kostnader. Under föregående år gjordes en satsning på IT-infrastrukturen för att därigenom skapa mobila och flexibla arbetsplatser. Det pågår fortsatt en satsning på digitalisering av vissa rutiner som, i kombination med den gemensamma vägen in i Linköpings kommun (kontakt Linköping), på sikt förväntas ge både positiva effekter på verksamhet och kostnader. Viss andel av underskottet utgörs även av ökade lokalkostnader samt kostnader för städ. Ökade städkostnader beror dels på ett dyrare städavtal på grund av kvalitetsupphandling och dels utökad städning till följd av Covid-19. Med anledning av det krisledningsarbete som bedrivits på Social- och omsorgsförvaltningen under år 2020 har det, utöver normalt tjänsteköp, gjorts en omförelse av kostnader avseende personal till Äldrenämnden. Efter ovanstående omförelser uppgår underskottet avseende förvaltningen i Äldrenämnden till cirka 14 mnkr.

Övergripande verksamhet redovisar ett överskott på 13 miljoner vilket delvis beror på statsbidrag som sökt och erhållits under oktober. Intäkter från socialstyrelsen gällande covid-19 kostnader har bokförts här och förklarar överskottet då en del av kostnaderna är bokförda under hemtjänst respektive vårdboende. Detta kommer att beaktas i bokföringen av covid-19 kostnader under 2021.

Hemtjänsten redovisar ett överskott på 102 miljoner som främst förklaras av att det utfört färre hemtjänsttimmar än budgeterat, vilket är en konsekvens av covid-19 samt att nämnden inte haft den förväntade effekten av demografien. Efterfrågan på hemtjänst har under året varit låg. Förväntan fanns på en ökad efterfrågan under hösten, men i samband med den andra vågen så uppstod ingen ökning. Under våren sades avtal med utförare upp, vilket även bedöms ha påverkat antalet utförda hemtjänsttimmar under 2020. Totalt har 666 654 timmar utförts 2020, av dessa har 58 % utförts av egen regi och resterande 42 % av privata utförare. Under 2019 utfördes 732 111 hemtjänsttimmar vilket är en minskning på ca 65 000 timmar till 2020. Nämnden fattade beslut om utökad ersättning för utförd hemtjänst som prognostiserades till en ökad kostnad för nämnden till 10 miljoner men det faktiska utfallet blev 5 miljoner.

Inom vårdboendestäder redovisas ett underskott på 44 miljoner, vilket främst förklaras av högre kostnader än väntat för extra ersättningar, öppnandet av boenden för coronapatienter samt kostnader för omställning till demensplatser. Bör också nämnas att budgeten för vårdboendestäder år 2020 är missvisande då den ligger på en lägre nivå än föregående bokslut. Detta är något som tagits i beaktande inför budget 2021. Den totala verkliga beläggningen för samtliga enheter 2020 är 81 % i jämförelse med den garanterade ersättningen som är 95 %. Fördelningen mellan privata utförare och egen regi har under 2020 varit 49 % respektive 51 %.

Betalningsansvar gentemot regionen har uteblivit under perioden maj- december. Nämnden har enbart haft kostnader för betalningsansvar jan-april 2020. Under första månaderna av 2021 förväntas nämndens kostnader för betalningsansvar fortfarande vara en osäkerhetsfaktor.

Äldrenämnden har under 2020 haft statsbidrag "Äldreomsorgslyftet" ca 6 miljoner kronor av dessa har drygt en halv miljon kronor används, resterande medel återbetalas under 2021 och påverkar inte resultatet 2020. Nya medel för 2021 förväntas.

Investeringar

Pågående projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget-avvikelse	Budget 2020	Utfall 2020 netto-investeringar	Budget-avvikelse
Belopp mnkr						
Övergripande verksamhet IT-system, licenser, kontorsutrustning	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Summa pågående projekt	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500
Summa investeringar	1 500	0	1 500	1 500	0	1 500

* Med stora investeringsprojekt avses projekt med en beslutad budget på minst 50 mnkr.

Analys och kommentar

Äldrenämnden har inte gjort några investeringar under 2020.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Ökade kostnader, minskade kostnader, ökade intäkter och minskade intäkter år 2020 med anledning av coronapandemin

Verksamhet/insats belopp tkr	Redovisad avvikelse jämfört med budget 2020		Prognostiserad avvikelse jämfört med budget helår	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
1. hälso- och sjukvårdspersonal och personal inom socialtjänstens omsorg samt provtagning av sådan personal i den mån ersättning för provtagning inte har lämnats på annat sätt,	22 834	7 163	22 834	14 632
2. smittskyddsåtgärder enligt smittskyddslagen (2004:168),	147	0	147	43
3. personlig skyddsutrustning som avses i förordningen (2020:126) om fördelning av sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av sjukdomen covid-19, provtagningsmaterial, medicinteknisk utrustning samt läkemedel som används på sjukhus eller i annan hälso- och sjukvårdsverksamhet och som behövs i vården av patienter med covid-19 eller som det bedöms kunna bli en kritisk brist på till följd av spridningen av covid-19,	7 903	9 141	7 903	7 567
4. sjukvårdsrådgivning samt informationsinsatser till allmänheten som avser verksamheterna i 1 § och spridningen av sjukdomen covid-19, eller	235	161	235	161
5. övriga anpassningar i verksamheterna som rör lokaler, material eller liknande samt skyndsamma transporter.	2 640	883	2 640	2 302
Summa	33 760	17 348	33 760	24 705

Kommentar

Kostnader för hälso- och sjukvårdspersonal och personal inom socialtjänstens omsorg omfattar utökad grundbemanning samt personal avseende bemanning av specialinrättade korttidsboende för brukare med Covid-19. Dessa kostnader omfattar även omfördelning av personal inom Linköpings kommun för krisledningsarbete på Social- och omsorgsförvaltningen. Äldrenämnden har inte kunnat återsöka ersättning för samtliga coronarelaterade kostnader utifrån de kriterier som angetts i Socialstyrelsens instruktioner. De kostnader som inte kunnat återsökas är bland annat de som kan hänföras till omfördelning av personal inom Linköpings kommun.

Ytterligare en större kostnadspost omfattar kostnader för skyddsmateriel samt skyddsutrustning. Den övervägande delen av dessa kostnader bedöms dock täckas genom statsbidrag.

Olika informationsinsatser till allmänheten inkluderas även i de redovisade kostnaderna. Informationsinsatserna har förekommit genom media, anslag på boenden samt allmänna platser.

Övriga anpassningar i verksamheterna som rör lokaler, material eller liknande samt skyndsamma transporter avser dels nya korttidsplatserna samt lokalanpassningar såsom plexiglas i det nya korttidsboendet. Här ingår även kostnader för transport och städ av dödsbon.

Prognostiserade intäkter omfattar 80 %, belopp cirka 7 mnkr, av återsökt belopp per 2020-11-30. I kostnaderna för år 2020 ingår även Covid19-relaterade kostnader där det i nuläget råder oklarhet huruvida dessa är möjliga att återsöka eller ej.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet ”Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal”. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning av nämndindikatorer, förvaltningens verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Fler resultat redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Färgsättningen indikerar:

Nämndens måluppfyllelse för året

	Uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	Ej uppfyllt
	Nämndmålet kan ej bedömas

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges övergripande mål

Målområde Samhälle

Nämndmål Aktiv del i välfärdskedjan

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på dels indikatorerna men även på samverkan med region och kommunen i stort under pågående pandemi. Arbetet under pandemin visar att äldreomsorgen är en del av välfärdskedjan och att viljan till att ställa om och hjälpa till har varit stor. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett attraktivt och tryggt Linköping

- Sammanlagda hanteringen av pandemin i krisledningen och samarbete med utförare, region, organisationer och föreningar. Många beslut har fattats för att säkra en god vård och omsorg och insatser för att förhindra smittspridningen. En stor utmaning har varit att minimera ensamhet så fler insatser har gjorts för att minimera ensamhet så långt som möjligt i form av förändrade uppdrag till frivilligorganisationer, digitala verktyg och arbetssätt.
- Utökning av kohortplatser/korttidsplatser med 13 platser och skyndsammare uppföljning på korttidsplatser för att effektivisera hemtagningsprocessen från sjukhus.
- Arbete i projektet ”Tryggt och säkert hemma” tillsammans med bl a Stångåstaden och Utsikt. Projektet syftar till att den enskilde tillsammans med hyresvärden hittar lösningar för att underlätta i vardagen. Genom att möjliggöra för äldre att kunna bo kvar hemma längre skjuts behovet av äldreomsorgsinsatser upp.

Målområde Medborgare

Nämndmål Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på indikatorerna och arbetet under pandemin. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

- Arbetet med att korta handläggningstiderna har fortlöpt under året. Tiden från ansökan till beslut har minskat med 9 dagar, från 32 dagar i snitt 2019 till 18 dagar 2020. Av samtliga ansökningar har 95 procent hanteras inom 120 dagar vilket är en förbättring med 5 procentenheter jämfört med 2019. Erbjudande om boende inom tre månader från beslut har minskat. Framförallt finns en kö till särskilt boende med demensinriktning och arbete pågår för att ställa om platser.
- Det finns idag ingen kö till handläggning av ärenden. Anledningen är omorganisation och förändrat arbetssätt.
- Kön till demensutredningar har minskat under året. En åtgärdsplan finns framtagen bl.a. med anledning av att individer avvaktar utredning till följd av coronapandemin.

Nämndmål Nöjda brukare av äldreomsorg

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på radande situation med Covid-19. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

- Den nationella brukarundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen” Från nationell nivå manar man till försiktighet i tolkningen av årets resultat då man ser en underrepresentativitet av äldre svaranden med sämre hälsa. (Svarsfrekvens 57% hemtjänst 46% boende) Sannolikt till följd av att möjligheten att bistå sina närstående med svarande varit svårare under pandemin. Vad gäller analys av brukarundersökningen ser vi att, precis som i den nationella analysen, den finns en viss effekt av pandemin. De verksamheter som har lägst sammanlagd nöjdhet uppger samtliga att pandemin är den främsta orsaken med hög sjukfrånvaro och snabba förändringar. Precis som föregående år är det bemötandet som får högst resultat, medan de upplevda besvären av ensamhet får lägst resultat. Vad gäller hemtjänst är det flera av de frågor som 2019 hade en negativ trend som nu har vänt.

Nämndmål God kvalitet i äldreomsorgen

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på att uppföljningar kommer ske enligt plan men i anpassad form. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum. Utifrån rådande omständigheter är den samlade bedömningen att insatser gjorts utifrån Pandemins förutsättningar och behov för att säkerställa en god kvalitet inom verksamheterna.

- Avtalsuppföljningar har haft starkt fokus på kvalitet inom äldreomsorgen och individuppföljningar har genomförts för att säkra att individer erhållit omsorg på rätt nivå.
- Uppföljning har p g a coronapandemin prioriterats till verksamheter där indikationer om brister förekommit. Tre mer omfattande uppföljning av verksamheter har pågått under året, vid samtliga uppföljningar har brister påtalats där utförarna vidtagit åtgärder. Tre hemtjänstutförare har avslutats under året.
- Krisledningen har sedan kvartal 2 mätt oro, bemanning och skyddsmateriel varje vecka för att kunna stötta verksamheterna med rätt insatser. Veckoenkät har gått ut till verksamheterna varje vecka kring dessa områden men även med kompletterande frågor när behov funnits. Mer övergripande analyser har även gjorts samt uppföljning av fattade beslut som hanterats inom krisledningen för att utvärdera om besluten gav förväntade effekter. Verksamheterna har kunnat komma med synpunkter och frågor till krisledningen för att påverka stödet till verksamheterna.

Målområde Verksamhet

Nämndmål Kontinuitet inom hemtjänst

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på utfall av indikatorn och åtgärder under pandemin. Nedan anges ett exempel som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Effektiv organisation med goda resultat.

- Antalet olika personal som hemtjänsttagaren möter under en fjortondagarsperiod bedöms till att vara i nivå med tidigare år men reservation för att undantag kan ha gjorts som konsekvens av pandemirelaterade effekter. Mätproblem finns även i uttaget av data. En kvalitetsvärdering behöver göras av datan, vilket ej prioriterats under pandemin.

Nämndmål Goda boendemiljöer

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt utifrån att nämnden har anpassat sig till nya förutsättningar under året. Indikatorn till målet som bygger på brukarundersökningen ligger på samma nivå som tidigare. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande: Effektiv organisation med goda resultat. Arbetet utifrån nämndmålet har påverkats av krisledningsarbetet p g a pandemin och insatta insatser har verkställts för att kunna skapa så goda boendemiljöer som möjligt för brukarna i rådande omständigheter.

- Den nationella brukarundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen” ställer frågor om mat och måltidssituationen. 80% av brukarna tycker att maten smakar bra, 72% upplever att måltiderna på boendet är en trevlig stund på dagen och endast 59% tycker att det är trivsamt i gemensamhetsutrymmena. Svaren ligger i nivå med tidigare år.
- Utifrån rådande pandemi har verksamheterna fått jobba med alternativa lösningar för aktiviteter och möten med anhöriga. I-pads har delats ut till verksamheterna för att öka möjligheterna till kontakt med anhöriga då verksamheterna har haft besöksförbud och senare delen av året har avrått från besök för att förhindra

smittspridning. Många aktiviteter har skett utomhus då vädret tillåtit detta. Säkra möten och sourcecontrol infördes i verksamheterna för att minska risken för smittspridning vid besök av anhöriga.

- Arbete har påbörjats med fastighetsägare för att utveckla boendemiljöerna för hyresgästerna men har till del pausats under våren. Arbetet med att ta fram funktionsprogram för lokaler pågår tillsammans med lejonfastigheter, men har pausats p ga pandemin.
- Nya korttidsplatser och en kohort-avdelning upprättades när behov uppstod utifrån Pandemin.
- Under 2020 uppstod ett ökat behov av demensplatser vilket lett till att avtal med utförare upprättats för att ställa om särskilda boendeplatser till demensplatser för att möta det ökade behovet.

Nämndmål Hållbar verksamhetsutveckling

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på alla aktiviteter som pågår, vilka leder till att indikatorerna kommer uppnås om än i annan form än vad som planerades från början. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Hållbar verksamhetsutveckling.

- Införandet av tillsyn på annat sätt och ökad digitalisering med hjälp av I-pads inom hemtjänst och vårdboende.
- Många möten sker digitalt både mellan brukare och anhöriga, mellan medarbetare och vid upprättande av SIP och vårdplaner mellan olika huvudmän. Det är en utveckling som pga pandemin gått snabbare än planerat.
- Genomfört en nulägesanalys i syfte att ge en samlad bild av förvaltningens arbete med miljö- och klimatfrågor.
- Framtagen handlingsplan och åtgärder för förvaltningens arbete med miljö- och klimatfrågor. Social- och omsorgsförvaltningens miljöarbete styrs av ett antal kommunövergripande mål, utvecklingsuppdrag och styrande dokument. Planen definierar att ett årligen återkommande arbete med uppföljning och identifierande av ytterligare åtgärder ska genomföras för att säkerställa måluppfyllelse.
- För att möjliggöra att miljöfrågor ska en miljögrupp skapas. Exempel på åtgärder som ska genomföras med fokus på utförare är att säkerställa kommunikation och uppföljning gällande miljöfrågor samt arbete med digitala tillämpningar för att minska behov av resande hos utförare.

Målområde Ekonomi

Nämndmål Högt nyttjande av befintliga tjänster

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på indikatorerna och åtgärder under pågående pandemi. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Kostnadseffektiv ekonomi

- Bedömd nyttjandegrad är visserligen lägre än målvärdena men resurserna i form av personal nyttjas för att förbättra omsorgen och minska smittspridningen. Många brukare har även avstått från att flytta in på boende av oro samtidigt finns behov av renovering av bostäder som ej genomförts då det ej varit lämpligt att ta in hantverkare på boendena under detta år.

Nämndmål Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på indikatorer och kunskap om handlägningsprocessen. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Hållbar ekonomi

- Få överklaganden har skett och de som genomförts har fastställt kommunens beslut handläggningstiderna kortas ned.

Målområde Medarbetare

Nämndmål Goda arbetsplatser

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på utfall av aktiviteter, indikatorer eller andra åtgärder. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Attraktiv arbetsgivare.

- Fokus under året har varit åtgärder kopplat till pandemin och förvaltningens förändringsarbete där tyngdpunkten har legat på att planera och genomföra en helt ny organisation. Planerade aktiviteter har skjutits upp och anpassats till pandemin och inneburit stort fokus på arbetsmiljön.

- Målet med att sänka sjukfrånvaron har inte uppnåtts 2020 men när den ställs mot förutsättningarna i pandemin är bedömningen att den är uppnådd då den inte är högre än 2019 vilket är ett bra resultat.
- Alla medarbetare erbjuds att jobba heltid men alla vill in jobba heltid vilket gör att indikatorn inte går att uppnå men målet med att erbjuda alla att jobba heltid uppnås.
- Förvaltningen har fått ställa om arbetet med anledning av pandemin, resurser inom förvaltningen har under stora delar av 2020 jobbat i krisledning. Prioriteringar har gjorts för att säkerställa en god vård och omsorg och för att minska smittspridningen inom våra verksamheter.

Nämndmål Framgångsrikt chef- och ledarskap

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms uppfyllt. Bedömningen baseras på utfall av aktiviteter, indikatorer eller andra åtgärder. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Attraktiv arbetsgivare

- Arbetet har under året fortsatt enligt den förvaltningens plan för chefers förutsättningar, flera insatser har anpassats utifrån effekter av pandemin t ex stöd i att leda på distans, digitala möten och utökning av chefsdialoger för att stötta cheferna.
- Flertalet åtgärder har skett inom ramen för det förändringsarbete som pågår inom förvaltningen.
- Under året har chefernas uppdrag tydliggjorts och en ny roll har införts, enhetsamordnare, som ska skapa bättre förutsättningar för chefer att klara framtida utmaningar.
- Workshops för chefer har också genomförts när det gäller att leda i förändring.
- Sjukfrånvaron för chefer har minskat jämfört med föregående år och vi har inte haft någon chefsomsättning.

Nämndmål Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning

Den samlade bedömningen utifrån rådande omständigheter i och med pandemin är att nämndens mål är uppfyllt. Vissa indikatorer är inte uppnådda men nämnden har tagit beslut utifrån rådande omständigheter med pandemin för att stötta verksamheterna. Bedömningen baseras på utfall av aktiviteter, indikatorer eller andra åtgärder. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet; Hållbar kompetensförsörjning.

- Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år.
- Utveckling av den strategiska styrningen av kompetensförsörjningen har skjutits upp då LMS-systemet inte haft den funktionalitet som förväntats. Vissa planerade aktiviteter har skjutits upp på grund av pandemin.
- Social- och omsorgsnämnden har fattat beslut om ökad bemanning inom LSS-gruppboende i form av servicetjänster för att underlätta för verksamheterna att möta effekterna av pandemin.
- Utbildningsinsatser har anpassats efter behov i verksamheterna och utförts digitalt och på arbetsplatserna.
- Krisledningen har varje vecka följt bemanningssituationen och som ett stöd till verksamheterna upprättades ett centralt rekryteringscentrum. Det har haft i uppdrag att basutbilda vikarier som sen kunnat anställas av verksamheterna. Detta för att avlasta verksamheterna under pandemin.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Uppföljning av planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

Inom äldrenämnden finns inga avvikelser vad gäller lokalförsörjningen. De projekt som är aktuella framöver är i fas enligt lokalförsörjningsplanen. En särskild kohortenhet med anledning av Covid-19 har öppnats under 2020. Detta har fått konsekvenser för social- och omsorgsnämnden då lokalen var planerad att bli en gruppbostad.

Det finns behov av revidering av behovsunderlaget till lokalförsörjningsplanen för att på bättre sätt möta framtida behov och planera lokaler utifrån det. Under 2020 har man påbörjat arbetet med att ta fram ett nytt funktionsprogram för vårdboheter.

Upphandlingsplan

Upphandlingsplanen följs.

Internkontrollplan

Ett par kontrollområden har utgått. Social samvaro på servicehus har utgått med hänvisning till Covid-19. Kontroll av debitering inom hemtjänst har utgått då en grundlig extern revision gjorts hösten 2019. Vid genomförd uppföljning har förvaltningen noterat avvikelser inom några områden. För följsamhet till objektplanen noteras vissa avvikelser beroende på Covid-19-situationen. En del projekt har pausats medan projekt som inte fanns med i plan istället prioriterats. Inga särskilda åtgärder bedöms nödvändiga.

Vad gäller upprättandet av genomförandeplaner har ansvariga för Treserva utbildning informerats dessutom har webb-baserade instruktionsfilmer skapats.

Omsättningen av platser inom särskilt boende följs regelbundet. Utmaningar finns att tillgodose behovet inom demensområdet, förslag finns att se över myndighetsprocessen vid erbjudande om plats för samtliga målgrupper. Omsättning på platser på korttidsboende för äldre har minskat under 2020 jämfört med 2019 och en möjlig orsak till utfallet är att det finns en längre kö till särskilt boende med inriktning mot demenssjukdom. Det gör att vi haft ett större antal, ibland upp mot 30 personer, på korttidsboende där personerna inte kan vänta i eget boende på permanent plats på särskilt boende med inriktning mot demenssjukdom. Fortsatt arbete för att öka flödet på våra korttidsboenden pågår och bokas uppföljningsbesök direkt, också hemtagningsprocessen ses över. Planering för omställning av platser pågår och demensplatser är prioriterat. För återsökningsprocessen finns uttalat ansvar för den faktiska återsökningen men processen kräver fortsatt arbete med bl a aktualisering av ärenden och sammanställning av ekonomisk redovisning.

Övrigt internkontrollarbete under året har fokuserat på processarbete och riskanalyser i interna processer. Att se över interna processer har varit en viktig del i omorganisationsarbetet och kommer att fortsätta under 2021

Uppföljning av verksamhet som utförs av privat utförare

Uppföljning sker i enlighet med den plan som är beslutad av nämnden för 2020. Möjligheten att följa upp verksamhet har påverkats av Covid-19 främst genom att fysiska besök inte varit möjliga under året, andra metoder har tillämpats för att delvis kompensera detta. Möjligheten till att genomföra uppföljningar har även starkt påverkats av att förvaltningens krisledningsarbete har prioriterats vad gäller personella resurser. De uppföljningar som prioriterats är där det inkommit signaler om att verksamheterna har brister. Arbetet utifrån pandemin har skett i nära samarbete med samtliga utförare vilket har gett en ökad insyn och kunskap om verksamheterna och hur de bedrivs.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

Arbetet pågår enligt kompetensförsörjningsplanen och beslutade aktiviteter i verksamhetsplanen. Pandemin har dock bidragit till att åtgärder har behövt prioriteras ner till förmån för åtgärder kopplat till pandemin. Pandemins effekter på kompetensförsörjningen är idag svåra att överblicka. Den ökning av arbetslöshet och psykisk ohälsa vi ser idag kommer troligen att påverka verksamheten i form av ökad arbetsbelastning. Prioritering av arbetsmiljöfrågorna kommer att bli än viktigare för att behålla medarbetare samt att skapa förutsättningar för ett förlängt arbetsliv. Inom vård och omsorgssektorn kommer därutöver frågan om heltid och arbetsvillkor att vara centrala.

Inom vård- och omsorgssektorn påskyndades arbetet med den nya biträdesrollen som var tänkt att utföra servicenära tjänster. Nämndens beslut om utökad grundbemanning genom snabbutbildade biträden som kunde utföra servicenära tjänster gav stor efterfrågan och fick mycket positivt genomslag bland verksamheterna. De såg stor nytta med rollen då utbildad omvårdnadspersonal i högre utsträckning kunde användas i det vårdnära arbetet. I och med pandemin och krisledningsarbetets uppdrag i att snabbt kunna bistå sektorn med bemanning i form av vikarier och servicenära biträden

upprättades ett krisbemanningsscenter som rekryterade brett från allmänheten. Intresset var mycket stort att vilja hjälpa till. Närmare 700 personer anmälde sitt intresse och över 100 personer har snabbutbildats för att rycka in vid behov. Långt ifrån alla har kommit att behövas. Arbete kvarstår att utreda hur vi kan fånga upp dessa individer att vilja fortsätta verka inom branschen.

Validering och kompetenshöjandet av befintlig personal mot undersköterskekompetens har hanterats inom ramen för Linköpingslyftet och äldreomsorgslyftet och startades upp i september 2020 och pågår även 2021. Intresset har ökat av validering och vidareutbildning då satsningen möjliggjorde insatsen på betald arbetstid. Kartläggning har skett av 71 personer varav 32 är antagna för studier under 2020. Det har under pandemin varit mindre efterfrågan på handledar- och språkbudsutbildning och dessa har fått pausa under våren och hösten 2020 för att återupptas under 2021. En struktur för inventering av kompetens i verksamheterna har satts upp och inventering kommer att påbörjas för att nämnden ska kunna möta upp med rätt utbildningsinsatser för att öka kompetensen inom verksamheterna.

Ett digitalt praktikhanteringssystem har upphandlats och genom samverkan med berörda parter har gemensamma processer skapats och full drift förväntas genomföras 2021.

Behovet av servicenära tjänster i form av biträden väntas kvarstå och utbildning kopplat till det behöver fortsatt arbetas fram. De demografiska utmaningarna samt Covid-19 har genererat ett ökat behov av sjuksköterskekompetens, undersköterska kompetens och specialistutbildade sådana. Samtidigt som också eftervärden i samband med pandemin medför ökade insatser av rehabiliterande karaktär. Vi behöver utreda utbildningsinsatser och former för dessa samt ökad samverkan med regionen för att säkerställa fortsatt kvalitet i den kommunala verksamheten. Inom vård och omsorgssektorn kommer arbetet kring heltid, arbetsvillkor och kompetens att vara avgörande för att klara kompetensförsörjningen de närmaste åren.

Att jobba med arbetsplatslärande och digitala utbildningar har fått fart detta år inom våra verksamheter. Det är en effekt av pandemin. Nästan all utbildning har genomförts digitalt och på arbetsplatserna. Detta är ett mål som planerades uppnås under kommande år men som genomförts och arbetats upp redan 2020.

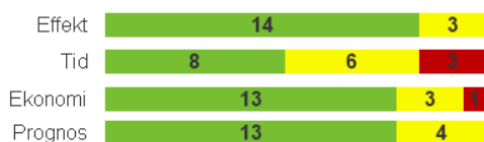
Under året har arbetsmiljöfrågorna varit i fokus framförallt kopplat till att minska smittspridningen och riskbedömningar har genomförts i stor omfattning såväl på individnivå som grupp- och förvaltningsnivå. Åtgärder för att förbättra chefers förutsättningar har genomförts framförallt kopplat till det pågående förändringsarbetet. Det har bland annat inneburit tydliggörande av roller och ansvar samt införande av en ny roll, enhetssamordnare. Cheferna har också fått stöd i att leda i förändring. En ny organisation har beslutats som verkställdes 1 november. Den nya organisationen ska skapa förutsättningar för att klara framtida utmaningar.

Utvecklingen av den strategiska styrningen avseende kompetensförsörjningsfrågor har inte kunnat genomföras då det system som införts i dagsläget inte levererar den funktionalitet som krävs. Arbetet kring digitalisering har ökat delvis på grund av pandemin. Detta har bland annat inneburit distansarbete i stor omfattning samt fler digitala möten. Arbetet med införande av taligenkänning har fortsatt.

Objektplan (PM3)

Arbetet i objektplanen har i stort sett fortlöpt enligt plan. Vissa aktiviteter har pausats eller bromsats medan andra har tillkommit och genomförts som en följd av pandemin. Arbetet med att inför digital tillsyn har forcerade utifrån uppkomna behov i samband med pandemin och är infört inom hemtjänsten samt i vissa vårdbostäder. Dessa erfarenheter ger värdefull kunskap i kommande projekt som rör införande av digitala lösningar och förändrade arbetssätt. Likaså har det gjorts stora satsningar för att skapa möjlighet till aktivitet och social gemenskap med stöd av tex Ipads. Översiktligt är statusen för våra projekt enligt nedan bild utifrån aspekterna effekt, tid, ekonomi samt prognos som är en helhetsbedömning.

Utveckling: 17 projekt

Som bilden visar har vi störst påverkan på tid – vilket är en följd av ovan nämnda medvetna omprioriteringar. Sammanfattningsvis är dock bedömningen att takten inom området digitalisering har ökat markant som en följd av pandemin. Det har skett en snabb omställning till att möta behov med stöd av digitala lösningar. Detta gäller såväl verksamheter inom äldreomsorgen som förvaltningens medarbetare.

Värt att notera är att vi under 2020 fattat ett inriktningsbeslut om att upphandla ett nytt verksamhetssystem då det befintliga inte ses som ändamålsenligt. Det har inneburit att utvecklingsarbete kopplat till verksamhetssystemet behöver bedömas utifrån en sannolikhet att det inte kommer att finnas kvar. Många behov införlivas då istället som en del i ett upphandlingsarbete.

Uppföljning av nämndindikatorer

I denna bilaga redovisas utfall för de nämndindikatorer som används som ett underlag i bedömningen av nämndmålen. Vid rapporteringen av utfall för indikatorerna används senast tillgänglig statistik. Utfall redovisas konsupplad när så är möjligt.

Målområde: Samhälle

Kommunövergripande mål: Ett attraktivt och tryggt Linköping

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Aktiv del i välfärdskedjan	Delaktighet i samhällsplanering- antal planer med medverkan			2	2
	Lågt betalningsansvar, antal dagar i genomsnitt		Mindre än tre	Vissa kostnader	Mindre än tre

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider	Handläggningstid (antal dagar i snitt från ansökan till beslut): ² Resp andel över 120 dagar	32 dagar 9%	32 dagar 10 %	18 dagar 5%	
	Tid för handläggning ansökan till första erbjudande antal dagar i genomsnitt ³ KKIK mått	43	72	58	40
	Andel(%) som erbjuds boende inom 3 månader från beslut	100	100	95% (20 ind ej erbjudna)	100
	Andel(%) genomförda demensutredningar inom 3 månader	IU	IU	Kön minskar	90
Nöjda brukare av äldreomsorg	Öka den sammantagna nöjdheten inom vårdboende och hemtjänst. Brukarbedömning (%)				
	Vårdboende	81	81	77	83
	Hemtjänst	88	88	87	89
	Kvalitetsaspekter särskilt boende % av max (U23432, 2018) (U23488, 2019)	63	64	64	65

² Källa LinQ rapport 21 Helår 2018,2019, januari-augusti 2020 ärendetyp Aldre omsorg och arbetsgrupp äldregruppen.

³ U23401 kolada

God kvalitet i äldreomsorgen	Antal kvalitativa analyser (utf från begrepp som delaktighet, inflytande upplevelse av nöjdhet) Baserat på brukarundersökningar			1	3
	Andel(%) genomförda individuppföljningar inom 6 mån efter beslut			50 ⁴	70

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Kontinuitet inom hemtjänst (personlig omvårdnad)	Personalkontinuitet antal under 14 dgr period (U21401)	12	11	Ca 12	12
Goda boendemiljöer	Nöjdhet maten och måltidsmiljö andel (%)	62	62	Förbättring index ej klart	65

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Hållbar verksamhetsutveckling	Antal digitala tjänster brukare/ utförare			1, fler under utv	3 nya
	Antal automatiserade arbetsprocesser förvaltning			0	2 nya

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Högt nyttjande av befintliga tjänster	Hög beläggningsgrad (%) i boende (SÄBO)	Ca 92	Ca 97	Ca 80	95

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning	Andel (%) som håller i första instans vid överklagande	Få/ inga överklaganden	Få/ inga överklaganden	Få/ inga överklaganden	95

⁴ stickprovsundersökning juni 2020 36 (18 män och 18 kvinnor) beslut som fattades under december 2019 och januari 2020 (slumpmässigt urval), alla insatser.

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde	
Goda arbetsplatser	Total sjukfrånvaro	6,1	6,7	6,4	5,2	
	Män	2,7	2,6	5,2		
	Kvinnor	6,5	7,2	6,6		
	Andel heltidsanställningar	97,6	97,7	98	99	
	Män	94,9	95,4	95,9		
	Kvinnor	97,9	97,9	98,3		
	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)					
	Framgångsrikt chef- och ledarskap	Hållbart medarbetarengagemang (HME)			74*	75
		Chefsomsättning (andel tillsvidare chefer som har börjat eller slutat, %)	7,5	7,50	0	3
Män		0	0	0		
Kvinnor		8,9	8,8	0		
Chefers sjukfrånvaro		5,5	2,2	1,2	3	
Män		1,9	0,3	2,0		
Kvinnor	6,2	2,5	1,1			

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2018	2019	2020	Målvärde
Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning	Extern personalomsättning	14,9	6,7	9,5	8
	Män	25,5	4,6	8,2	
	Kvinnor	13,6	7,0	9,7	
	Mertid	0,3	0,2	0,2	0,1
	Män	0,7	0,6	0,4	
	Kvinnor	0,2	0,2	0,2	
	Övertid	0,2	0,2	0,2	
	Män	0,3	0,4	0,3	
	Kvinnor	0,2	0,2	0,2	
	Balanstal chefer				
	Kvinnor	0,95	0,96	0,96	1,0
	Chefer med utomnordisk bakgrund	1,02	1,5	1,07	1,0

Statistiken avser den samlade Social och omsorgsförvaltningen exklusive medarbetare som arbetar med ekonomiskt bistånd

* HME-värdet avser hela social-och omsorgsförvaltningen